КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722
«Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»

Критерії визначають рівень сформованості знань і вмінь учнів з ІНОЗЕМНОЇ МОВИ через інтегровані показники **когнітивних процесів, навчальної діяльності, самостійності, комунікації та взаємодії, а також частоти й стабільності вияву сформованих умінь**.

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
1 / початковий	Розпізнає окремі слова, звуки, графічні знаки та найпростіші мовні конструкції за зразком. Розуміє лише окремі знайомі елементи мовлення.	Виконує найпростіші завдання на слухання, говоріння, читання чи письмо лише за безпосередньої допомоги вчителя.	Потребує постійного супроводу, повторення інструкцій, зразка та контролю.	Реагує на прості звернення, повторює окремі слова або фрази після вчителя.	Уміння виявляються епізодично, лише у дуже знайомих ситуаціях і за значної допомоги.
2 / початковий	Розпізнає знайомі слова та прості вислови, частково розуміє їх значення. Відтворює окремі мовні одиниці за зразком.	Виконує прості вправи на розпізнавання, повторення, співвіднесення слова й образу, списування та відтворення коротких висловів.	Працює за чіткою інструкцією, потребує постійних нагадувань і допомоги.	Відповідає окремими словами або короткими фразами, долучається до діалогу після стимулювання.	Вміння виявляються нестійко, переважно в ситуаціях, які незначно відрізняються від опрацьованих.
3 / початковий	Розуміє основний зміст окремих знайомих слів, фраз і простих повідомлень. Розрізняє базові мовні конструкції та використовує їх за зразком.	Виконує типові завдання за алгоритмом: читає та перекладає прості вислови, слухає короткі повідомлення, будує елементарні речення.	Працює за запропонованим алгоритмом, частково контролює правильність виконання, потребує допомоги у виправленні помилок.	Відповідає на прості запитання, бере участь у короткому діалозі за підтримки вчителя.	Вміння виявляються переважно в типових навчальних ситуаціях і нестабільно.

ГІМНАЗІЯ "ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
4 / середній	Розуміє основний зміст коротких знайомих текстів і висловлювань. Розрізняє основні граматичні та лексичні явища, застосовує їх за алгоритмом.	Виконує типові завдання з аудіювання, говоріння, читання та письма; знаходить у тексті необхідну інформацію, будує прості висловлення.	Працює за алгоритмом, запропонованим учителем; потребує допомоги під час перенесення мовних умінь у нову ситуацію.	Відповідає на запитання, бере участь у нескладному діалозі, дотримується базових правил мовленнєвої поведінки.	Демонструє базові мовні вміння у більшості типових завдань, але потребує підтримки.
5 / середній	Розуміє основний зміст нескладних текстів і повідомлень, визначає окремі факти та зв’язки між ними. Розуміє й застосовує поширені лексичні та граматичні конструкції.	Виконує навчальні завдання на всі види мовленнєвої діяльності, складає прості усні та письмові висловлення, використовує вивчену лексику.	Виконує більшу частину роботи за алгоритмом із періодичною допомогою, може самостійно перевірити окремі помилки.	Підтримує нескладний діалог, ставить прості запитання, висловлює власну думку короткими фразами, бере участь у парній роботі.	Вміння виявляються регулярно у типових ситуаціях, але можуть бути нестійкими при ускладненні завдання.
6 / середній	Розуміє основний зміст усних і письмових повідомлень, визначає ключову інформацію, встановлює прості смислові зв’язки. Аналізує та застосовує мовні засоби відповідно до комунікативної мети.	Самостійно виконує типові завдання з аудіювання, читання, говоріння та письма; створює нескладні монологічні й діалогічні висловлення.	Працює переважно самостійно за відомим алгоритмом, може виявити та виправити очевидні мовні помилки.	Підтримує діалог, реагує на запитання та репліки співрозмовника, бере участь у спільному виконанні комунікативних завдань.	Вміння виявляються достатньо регулярно у типових навчальних ситуаціях.
7 / достатній	Аналізує зміст усних і письмових текстів, визначає головну та другорядну інформацію, робить прості висновки. Добирає мовні засоби відповідно до ситуації спілкування.	Самостійно виконує комунікативні завдання, розуміє тексти відповідного рівня складності, створює зв’язні усні та письмові висловлення.	Самостійно обирає відомий спосіб виконання, планує висловлення, перевіряє його зміст і мовне оформлення.	Підтримує діалог, аргументує прості думки, ставить уточнювальні запитання, конструктивно взаємодіє з іншими.	Предметні вміння виявляються регулярно в більшості передбачених навчальних ситуацій.

ЗІМНЯ ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
8 / достатній	Порівнює, систематизує та узагальнює інформацію з текстів. Розуміє підтекст у доступних ситуаціях, визначає мету висловлення, добирає доречні мовні засоби.	Виконує різноманітні завдання на сприймання та продукування мовлення, створює зв'язні висловлення, використовує лексику й граматику відповідно до комунікативної ситуації.	Самостійно планує роботу, добирає необхідні мовні засоби, контролює результат і коригує власне висловлення.	Вільніше підтримує бесіду, висловлює та пояснює власну позицію, враховує думки співрозмовників, ефективно працює в парі та групі.	Вміння виявляються стабільно у різних типових і частково змінених ситуаціях.
9 / достатній	Критично аналізує інформацію, зіставляє зміст різних текстів, робить обґрунтовані висновки. Оцінює доречність мовних засобів залежно від мети, адресата й ситуації спілкування.	Комплексно виконує комунікативні завдання, працює з автентичними або наближеними до автентичних текстами, створює аргументовані усні та письмові висловлення.	Самостійно організовує навчальну діяльність, добирає стратегії роботи, здійснює самоперевірку та самооцінювання.	Веде змістовний діалог, аргументує власну позицію, ставить доречні запитання, реагує на альтернативні погляди та підтримує спільну комунікацію.	Високий рівень мовних умінь виявляється систематично у різноманітних навчальних і практичних ситуаціях.
10 / високий	Глибоко аналізує та інтерпретує усні й письмові тексти, встановлює причинно-наслідкові та смислові зв'язки, робить висновки й оцінює інформацію. Гнучко добирає мовні засоби.	Самостійно розв'язує складні комунікативні завдання, створює розгорнуті монологічні, діалогічні та письмові висловлення, адаптує мовлення до ситуації та адресата.	Самостійно визначає мету, планує стратегію роботи, використовує різні способи перевірки й удосконалення власного мовлення.	Вільно бере участь у дискусіях, аргументовано висловлюється, ефективно підтримує взаємодію, презентує результати та враховує позиції інших.	Вміння виявляються систематично, впевнено та в нових для учня/учениці ситуаціях.
11 / високий	Демонструє розвинене критичне й мовленнєве мислення. Інтерпретує складнішу інформацію, порівнює різні позиції, визначає авторський задум,	Комплексно застосовує мовні знання та стратегії для розв'язання складних комунікативних і пізнавальних завдань, створює змістовні, структуровані та	Виявляє високий рівень саморегуляції: самостійно планує, контролює та оцінює власне навчання, визначає труднощі й способи їх подолання.	Переконливо аргументує власну позицію, веде дискусію, гнучко реагує на висловлення співрозмовників, ініціює та підтримує співпрацю.	Мовленнєві та навчальні вміння виявляються систематично, стабільно й у широкому спектрі ситуацій.

ЧИМ "ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	підтекст і комунікативні наміри.	аргументовані висловлення.			
12 / високий	Демонструє найвищий рівень мовленнєвого, критичного та творчого мислення. Самостійно інтерпретує складні тексти, синтезує інформацію з різних джерел, робить оригінальні висновки, гнучко використовує мовні ресурси.	Творчо застосовує мовні знання в нових і проблемних ситуаціях; створює самостійні, змістовні, логічні та комунікативно доречні висловлення, ефективно використовує різні стратегії спілкування.	Повністю самостійно організовує навчально-пізнавальну діяльність, визначає мету й стратегію, здійснює рефлексію, оцінює та системно вдосконалює власні мовні вміння.	Є активним і відповідальним учасником комунікації, переконливо презентує та захищає власну позицію, ініціює співпрацю, допомагає досягати спільного комунікативного результату.	Вміння виявляються постійно, стабільно та творчо — у стандартних, змінених, проблемних і нових комунікативних ситуаціях.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Рівень навчальних досягнень	Загальна характеристика
1–3 бали — початковий	Учень/учениця має фрагментарні знання з іноземної мови, розпізнає окремі слова, звуки, графічні знаки та найпростіші мовні конструкції. Розуміє лише окремі знайомі слова й вислови. Відтворює мовний матеріал переважно за зразком. Виконує елементарні завдання з аудіювання, говоріння, читання та письма лише за значної допомоги вчителя. Відповідає окремими словами або короткими фразами.
4–6 балів — середній	Учень/учениця розуміє основний зміст нескладних знайомих усних і письмових повідомлень, знаходить у тексті необхідну інформацію, застосовує поширені лексичні та граматичні конструкції. За алгоритмом виконує завдання з аудіювання, читання, говоріння та письма. Створює прості усні й письмові висловлення, підтримує нескладний діалог. Працює переважно за зразком або з періодичною допомогою вчителя.
7–9 балів — достатній	Учень/учениця демонструє достатній рівень сформованості мовленнєвих умінь. Розуміє основний зміст і деталі відповідних за складністю текстів, аналізує та систематизує інформацію, робить прості висновки. Самостійно створює зв’язні усні й

ГІМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

Рівень навчальних досягнень	Загальна характеристика
	письмові висловлення, добирає мовні засоби відповідно до ситуації спілкування. Підтримує діалог, висловлює та аргументує власну думку, ставить запитання, бере участь у дискусії та спільній діяльності.
10–12 балів — високий	Учень/учениця демонструє глибокі, системні та усвідомлені мовні й мовленнєві вміння. Критично аналізує та інтерпретує усні й письмові тексти, зіставляє інформацію з різних джерел, визначає комунікативний намір, робить обґрунтовані висновки. Вільно й творчо використовує іноземну мову в різноманітних, нових і проблемних ситуаціях. Самостійно планує та контролює власну навчальну діяльність, створює розгорнуті, логічні й комунікативно доречні висловлення. Аргументовано презентує власну позицію, ефективно взаємодіє з іншими та використовує різні стратегії спілкування.

ОСНОВНІ ПРЕДМЕТНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Під час оцінювання доцільно комплексно враховувати, наскільки учень/учениця:

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
1	**Сприймання усного мовлення**	Розуміє основний зміст і деталі усних повідомлень, визначає тему, мету та ключову інформацію, розпізнає необхідні факти.
2	**Розуміння прочитаного**	Читає та розуміє тексти відповідного рівня складності, знаходить потрібну інформацію, визначає основну й другорядну інформацію, робить висновки.
3	**Усне мовлення**	Будує зрозумілі, логічні та зв’язні висловлення, описує події, предмети, явища, висловлює власну думку та аргументує її.
4	**Діалогічне мовлення**	Підтримує діалог, ставить запитання, реагує на репліки співрозмовника, уточнює інформацію, висловлює згоду або незгоду відповідно до ситуації.
5	**Писемне мовлення**	Створює письмові висловлення різних типів і жанрів, логічно структурує текст, добирає відповідну лексику та граматичні конструкції.
6	**Лексична компетентність**	Розуміє значення слів і словосполучень, використовує вивчену лексику відповідно до теми, ситуації та комунікативної мети.
7	**Граматична компетентність**	Розуміє та правильно застосовує вивчені граматичні структури, використовує їх для побудови усних і письмових висловлень.

ЗМІСТ "ПЕРСПЕКТИВА"

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
8	**Орфографічні та пунктуаційні вміння**	Правильно пише вивчені слова, дотримується основних правил написання та пунктуації іноземної мови.
9	**Фонетичні вміння**	Правильно вимовляє звуки, слова та фрази, дотримується основних правил наголосу, ритму та інтонації, забезпечуючи зрозумілість мовлення.
10	**Мовленнєва взаємодія**	Використовує мовні засоби для ефективної взаємодії в типових життєвих і навчальних ситуаціях, ураховує мету та учасників спілкування.
11	**Комунікативні стратегії**	Уміє перефразувати незнайоме слово чи вислів, попросити про уточнення або повторення, компенсувати нестачу мовних засобів.
12	**Розуміння контексту**	Визначає значення слів і висловів за контекстом, розуміє смислові зв’язки між частинами тексту, розпізнає комунікативний намір.
13	**Робота з інформацією**	Знаходить, добирає, порівнює, систематизує та узагальнює інформацію іноземною мовою з різних джерел.
14	**Критичне осмислення інформації**	Розрізняє факти, думки й припущення, оцінює достовірність доступної інформації, порівнює різні позиції та формулює власні висновки.
15	**Міжкультурна компетентність**	Розуміє особливості культури, традицій, норм поведінки та повсякденного життя носіїв мови, виявляє повагу до культурного різноманіття.
16	**Соціокультурна доречність**	Добирає мовленнєві формули відповідно до ситуації, статусу співрозмовника, мети спілкування та культурного контексту.
17	**Практичне застосування мови**	Використовує іноземну мову в реальних і змодельованих життєвих ситуаціях: під час подорожі, навчання, спілкування, отримання інформації тощо.
18	**Творче використання мови**	Створює власні діалоги, тексти, презентації, повідомлення та інші продукти іноземною мовою, творчо застосовуючи набуті мовні засоби.
19	**Самостійне навчання**	Самостійно визначає мету мовленнєвої діяльності, планує роботу, добирає способи та ресурси для вдосконалення мовних умінь.
20	**Самоконтроль і самооцінювання**	Виявляє та виправляє власні мовні помилки, оцінює рівень сформованості мовних умінь, визначає труднощі та шляхи їх подолання.
21	**Використання цифрових ресурсів**	Використовує цифрові словники, освітні платформи, мультимедійні матеріали та інші цифрові ресурси для вивчення й практичного застосування іноземної мови.
22	**Командна робота**	Працює в парах і групах, розподіляє ролі, слухає партнерів, дотримується правил взаємодії та відповідально виконує свою частину спільного завдання.

ЗНМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
23	**Аргументація та презентація**	Чітко презентує інформацію, висловлює та обґрунтовує власну думку, використовує доречні мовні засоби для переконливого представлення результатів.
24	**Перенесення знань у нові ситуації**	Застосовує набуті мовні знання та вміння у нових, нестандартних і проблемних комунікативних ситуаціях.

Узагальнений предметний орієнтир/ Предметний акцент

Під час оцінювання з іноземної мови доцільно враховувати не лише **засвоєння лексики, граматики та правил**, а комплексну здатність учня/учениці **розуміти усне й писемне мовлення, говорити та писати, взаємодіяти з іншими, використовувати комунікативні стратегії, працювати з інформацією, застосовувати іноземну мову в реальних життєвих ситуаціях, розуміти культурний контекст, самостійно вдосконалювати мовні вміння та творчо використовувати мову в нових ситуаціях**.

Предметна логіка оцінювання:

сприймає → розуміє → аналізує → говорить → взаємодіє → читає → пише → аргументує → застосовує → творчо використовує іноземну мову.

ЗНМ "ПЕРСПЕКТИВА"